

ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดขอนแก่น
ข้อมูลปรับปรุง ณ วันที่ 22 ธันวาคม 2568

1. ข้อมูลด้านการเกษตรของจังหวัด

1.1 จังหวัดขอนแก่นมีพื้นที่ทั้งหมด 6.8 ล้านไร่

พื้นที่การเกษตร 4,220,947 ไร่ (62.18%) นาข้าว 2,516,874 ไร่ (59.62%) พืชไร่ 1,147,548 ไร่ (27.19%) พืชสวน 234,625 ไร่ (5.56%) พื้นที่ทางการเกษตรอื่นๆ 321,900 ไร่ (7.63%)

พื้นที่นอกการเกษตร 1,341,740 ไร่ (19.77%)

พื้นที่ป่าไม้ 742,018 ไร่ (10.93%)

พื้นที่ชลประทาน 483,552 ไร่ (7.12%)

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดขอนแก่น 13 กพ. 68

ข้อมูลด้านที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในเขตปฏิรูปที่ดิน ดำเนินการจัดที่ดินแล้ว 65,001 ราย จำนวน 82,720 แปลง 734,995 ไร่ (ไม่รวมจัดนอกเขตและเพิกถอน)

ที่มา : สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดขอนแก่น

พื้นที่ปลูกยางพาราจังหวัดขอนแก่น ทั้งหมด 57,489.92 ไร่ (เกษตรกรทั้งหมด 5,003 ราย) เปิดกรีด 54,278.40 ไร่ ยังไม่เปิดกรีด 3,211.57 ไร่ (ข้อมูลจากการขึ้นทะเบียนเกษตรกรชาวสวนยาง ณ 30 ตุลาคม 2568) ราคา ณ วันที่ 30 ตุลาคม 2568 น้ำยางสด 56.00 บาท/กิโลกรัม ยางก้อนถ้วย(DRC 100%) 54.85 บาท/กิโลกรัม ยางก้อนถ้วย(DRC 70%) 38.40 บาท/กิโลกรัม ยางแผ่นดิบคุณภาพดี (ความชื้นไม่เกิน 3%) 57.00 บาท/กิโลกรัม และยางแผ่นรมควันชั้น 3 (ไม่อัดก้อน) 60.00 บาท/กิโลกรัม

ที่มา การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดขอนแก่น (ข้อมูล ณ วันที่ 30 ตุลาคม 2568)

1.2 สถานการณ์ด้านทรัพยากรการผลิตและแนวโน้ม

1) ปริมาณน้ำภาพรวมจังหวัด.....2,286.20.....ล้าน ลบ.ม. (แหล่งเก็บกักน้ำที่พัฒนาแล้ว)

ข้อมูล ณ วันที่ 29 กันยายน 2568

2) ความต้องการใช้น้ำของจังหวัดจำแนก 4 ด้าน (ประเมินความต้องการใช้น้ำทั้งฤดูฝนและฤดูแล้ง)

- อุปโภคบริโภค.....101.4.....ล้าน ลบ.ม.

- ระบบนิเวศ.....500.0.....ล้าน ลบ.ม.

- เกษตรกรรม.....6,398.72.....ล้าน ลบ.ม.

- ในเขตชลประทาน.....1,067.72.....ล้าน ลบ.ม.

- นอกเขตชลประทาน.....5,331.01.....ล้าน ลบ.ม.

- อุตสาหกรรม.....36.16.....ล้าน ลบ.ม.

แนวโน้มจะต้องมีการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อเก็บกักน้ำเพิ่มขึ้น 4,102.04 ล้าน ลบ.ม.

ที่มา : รายงานแผนหลักการพัฒนาลุ่มน้ำ ปี 2561 (เจ้าหน้าที่โครงการชลประทานขอนแก่น)

รายงานสรุปสถานการณ์น้ำประจำวัน ที่ 5 มกราคม 2569 ดังนี้

-> ปริมาณน้ำอ่างฯ ขนาดกลางจำนวน 14 แห่งรวมทั้งหมด 106.051 ล้าน.ลบ.ม. ณ วันที่ 5 ม.ค. 69 ปริมาณน้ำรวม 80.837 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น 76.22% (วันที่ 5 ม.ค. 68 ปริมาณน้ำรวม 83.640 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น 78.87%)

-> อ่างฯ ขนาดใหญ่ มีจำนวน 1 แห่ง (ความจุ 2,431.30 ล้าน ลบ.ม.) วันที่ 5 ม.ค. 69 ปริมาณน้ำ 2,074.36 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น 85.32% ไหลลง 3.53 ล้าน ลบ.ม. ระบาย 8.08 ล้าน ลบ.ม. (วันที่ 5 ม.ค. 68 ปริมาณน้ำ 1,778.16 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น 73.14%)

-> สภาพน้ำท่าในแม่น้ำชีตอนบน วันที่ 5 ม.ค. 69 เชื่อนระบายน้ำชนบท (ความจุ 16.000 ล้าน ลบ.ม.) ปริมาณน้ำ 16.720 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น 104.50% , สถานีศูนย์อุทก ฯ สถานีศูนย์อุทก ฯ E.23 คงที่จากเมื่อวาน 0.16 ม. ระดับน้ำต่ำกว่าตลิ่ง 5.88ม. , E.9 ลดลงจากเมื่อวาน 0.36 ม. ระดับน้ำต่ำกว่าตลิ่ง 8.94 ม.

ที่มา: เจ้าหน้าที่โครงการชลประทานขอนแก่น

3) ศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวงภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีแผนตั้งหน่วยตัดแปรสภาพอากาศจังหวัดอุดรธานี สนามบินกองบิน 23 อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี โดยมีเครื่องบินกรมฝนหลวงการบินเกษตรขนาดกลาง จำนวน 2 ลำ ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2568 เป็นต้นไป เพื่อปฏิบัติการตัดแปรสภาพอากาศ บรรเทาปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM2.5) เกินเกณฑ์มาตรฐาน ซึ่งมีผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รวมทั้งจังหวัดขอนแก่น ส่วนความต้องการน้ำปัจจุบัน ยังไม่มีผู้ขอรับบริการฝนหลวงในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น

ที่มา: ศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวงภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ข้อมูล ณ วันที่ 11 กพ. 68

5) การใช้ประโยชน์และความเหมาะสมของดินเพื่อการเพาะปลูก (Agri-Map analytic)

- พื้นที่ทำการเกษตรที่เหมาะสม..... 1,079,687.....ไร่

สัญลักษณ์แผนที่ (กลุ่มชุดดิน)	คำอธิบาย	เนื้อที่ (ไร่)
20	ดินเค็มบก	341,419
52	ดินต้นในพื้นที่ดอนถึงชั้นมาร์ลหรือก้อนปูน	15,231
48	ดินต้นในพื้นที่ดอนถึงชั้นลูกรัง ก้อนกรวด หรือเศษหิน	37,783
47	ดินต้นในพื้นที่ดอนถึงชั้นหินพื้น	13,482
25	ดินต้นในพื้นที่ลุ่มมีการระบายน้ำเลว	28,000
41,44	ดินทรายจัดในพื้นที่ดอน	1,190,199
24	ดินทรายจัดในพื้นที่ลุ่ม	73,367
35,37,40,41,56	ดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำในพื้นที่ดอนที่เป็นกรด	2,608,958
36	ดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำในพื้นที่ดอนที่ไม่เป็นกรด	214,858
17,22	ดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำในพื้นที่ลุ่มที่เป็นกรด	401,259
15,18,7	ดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำในพื้นที่ลุ่มที่ไม่เป็นกรด	328,180

47C/RL,48C/RC	ดินที่มีหินโผล่	1,633
รวมทั้งหมด		5,254,369

พื้นที่ทำการเกษตรที่ไม่เหมาะสม... 1,405,512...ไร่ ประกอบด้วย .....(ชนิด).....ไร่ .....(ชนิด).....ไร่
ทรัพยากรดินและความเหมาะสมของดินเพื่อการเพาะปลูก (Agri-Map analytic) (สถานีพัฒนาที่ดินขอนแก่น)
ทรัพยากรดินของจังหวัดขอนแก่นจะเป็นดินที่เป็นปัญหา ประกอบด้วย ปัญหาดินทราย ดินกรด ดินเค็ม ดินตื้น
รายละเอียดดังตาราง สภาพปัญหาทรัพยากรดินจังหวัดขอนแก่น

เขตความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืชเศรษฐกิจในจังหวัดขอนแก่น

ความเหมาะสมของดินเพื่อการเพาะปลูก (Agri-Map analytic) จังหวัดขอนแก่น มีพื้นที่เขตความเหมาะสม
สำหรับปลูกพืชเศรษฐกิจ 4 ชนิด ได้แก่ ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง และ ยางพารา ดังนี้

เขตความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าว มีพื้นที่ความเหมาะสมมาก (S1) มีเนื้อที่ประมาณ 161,386.31 ไร่ หรือร้อยละ 6.78 ของพื้นที่ปลูกข้าวในจังหวัดขอนแก่น มีพื้นที่ความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ประมาณ 560,451.77 ไร่ หรือ ร้อยละ 23.54 ของพื้นที่ปลูกข้าวในจังหวัดขอนแก่น มีพื้นที่ความเหมาะสมน้อย (S3) มีเนื้อที่ประมาณ 1,357,467 ไร่ หรือ ร้อยละ 57.03 ของพื้นที่ปลูกข้าวในจังหวัดขอนแก่น และพื้นที่ที่ไม่มีความเหมาะสม (N) มีเนื้อที่ประมาณ 300,730.11 ไร่ หรือ ร้อยละ 12.64 ของพื้นที่ปลูกข้าวในจังหวัดขอนแก่น

เป็นพื้นที่สำหรับปลูกมันสำปะหลัง มีพื้นที่ความเหมาะสมมาก (S1) มีเนื้อที่ประมาณ 6,428.32 ไร่ หรือร้อยละ 1.31 ของพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ในจังหวัดขอนแก่น มีความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ประมาณ 433,887.92 ไร่ หรือร้อยละ 88.72 ของพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังในจังหวัดขอนแก่น มีความเหมาะสมน้อย (S3) มีเนื้อที่ประมาณ 28,622.93 ไร่ หรือร้อยละ 5.85 ของพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังในจังหวัดขอนแก่น และพื้นที่ที่ไม่มีความเหมาะสม (N) มีเนื้อที่ประมาณ 20,093.55 ไร่ หรือร้อยละ 4.11 ของพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังในจังหวัดขอนแก่น

เป็นพื้นที่สำหรับปลูกยางพารา มีความเหมาะสมมาก (S1) มีเนื้อที่ประมาณ 129 ไร่ หรือร้อยละ 0.16 ของพื้นที่ปลูกยางพาราในจังหวัดขอนแก่น มีความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ประมาณ 58,710 ไร่ หรือร้อยละ 76.20 ของพื้นที่ปลูกยางพาราในจังหวัดขอนแก่น มีความเหมาะสมน้อย (S3) มีเนื้อที่ประมาณ 17,808 ไร่ หรือร้อยละ 23.11 ของพื้นที่ปลูกยางพาราในจังหวัดขอนแก่น และพื้นที่ที่ไม่มีความเหมาะสม (N) มีเนื้อที่ประมาณ 391 ไร่ หรือร้อยละ 0.50 ของพื้นที่ปลูกยางพาราในจังหวัดขอนแก่น

และเป็นพื้นที่สำหรับปลูกอ้อย มีความเหมาะสมมาก (S1) มีเนื้อที่ประมาณ 1,643.77 ไร่ หรือร้อยละ 0.16 ของพื้นที่ปลูกอ้อยในจังหวัดขอนแก่น มีความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ประมาณ 866,603.96 ไร่ หรือร้อยละ 81.75 ของพื้นที่ปลูกอ้อยในจังหวัดขอนแก่น ความเหมาะสมน้อย (S3) มีเนื้อที่ประมาณ 191,620.53 ไร่ หรือร้อยละ 18.08 ของพื้นที่ปลูกอ้อยในจังหวัดขอนแก่น และพื้นที่ที่ไม่มีความเหมาะสม (N) มีเนื้อที่ประมาณ 212.95 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของพื้นที่ปลูกอ้อยในจังหวัดขอนแก่น

ตารางแสดงเขตความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืชเศรษฐกิจในจังหวัดขอนแก่น

ระดับความเหมาะสม	ข้าว (ไร่)	ร้อยละ	มันสำปะหลัง (ไร่)	ร้อยละ	อ้อย (ไร่)	ร้อยละ	ยางพารา (ไร่)	ร้อยละ
S1	161,386.31	6.78	6,428.32	1.31	1,643.77	0.16	129	0.16
S2	560,451.77	23.54	433,887.92	88.72	866,603.96	81.75	58,710	76.21
S3	1,357,467	57.03	28,622.93	5.85	191,620.53	18.08	17,808	23.11
N	300,730.11	12.64	20,093.55	4.11	212.95	0.02	391	0.51
รวมเนื้อที่	2,380,035	100	489,033	100	1,060,081	100	77,038	100

ที่มา : Agri-Map Online ,กรมพัฒนาที่ดิน (2564/65)

1.3 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดขอนแก่น ปี 2565 มีมูลค่า 216,367 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1.3 ของ GDP ประเทศ ลำดับที่ 33 ของประเทศ ลำดับที่ 2 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตร 21,743 ล้านบาท คิดเป็น 10.22% นอกภาคการเกษตร 194,624 ล้านบาท คิดเป็น 89.78% รายได้ต่อหัวประชากร 126,636 บาท/คน/ปี หนี้สินครัวเรือน ปี 2565 มูลค่า 141,217 ล้านบาท คิดเป็น 66.29% ของ GPP จังหวัดขอนแก่น

ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

1.4 พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่

รายการ	ข้าวนาปี			ข้าวนาปรัง		
	ปีเพาะปลูก 66/67	ปีเพาะปลูก 67/68	%Δ (+/-)	ปี 2566	ปี 2567	%Δ (+/-)
เนื้อที่ปลูก (ไร่)	2,361,046	2,310,469	-2.14	147,208	143,079	-2.80
เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	2,270,919	2,261,978	-0.39	146,871	142,755	-2.80
ผลผลิต (ตัน)	766,084	775,703	1.26	83,618	79,786	-4.58
ผลผลิต/ไร่	337	343	1.78	569	559	-1.76

รายการ	ยางพารา			ปาล์มน้ำมัน		
	ปี 2566	ปี 2567	%Δ (+/-)	ปี 2566	ปี 2567	%Δ (+/-)
เนื้อที่ยืนต้น (ไร่)	83,977	83,493	-0.57	2,049	2,088	1.90
เนื้อที่ให้ผลผลิต (ไร่)	81,319	81,521	0.25	1,848	1,882	1.84
ผลผลิต (ตัน)	15,155	15,516	2.38	2,500	2,626	5.04
ผลผลิต/ไร่ (เนื้อที่ให้ผลผลิต) (กก.)	186	190	2.15	1,353	1,395	3.10

รายการ	มันสำปะหลังโรงงาน			อ้อยโรงงาน		
	ปี 2566	ปี 2567	%Δ (+/-)	ปี 2566	ปี 2567	%Δ (+/-)
เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	215,637	227,165	5.35	554,221	597,740	7.85
ผลผลิต (ตัน)	697,247	710,032	1.83	5,957,877	5,371,186	-9.85
ผลผลิต/ไร่ (กก.)	3,233	3,126	-3.31	10,750	10,930	1.67

รายการ	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ รุ่น 1		
	ปี 2566/67	ปี 2567/68	%Δ (+/-)
เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	4,362	2795	-35.98
เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	4,362	2781	-36.2
ผลผลิต (ตัน)	3,312	2171	-34.4
ผลผลิต/ไร่ (กก.)	759	781	2.89

ต้นทุนการผลิต ปีเพาะปลูก 2567/2568 จังหวัดขอนแก่น

รายการ	ต้นทุนแปรผัน	ต้นทุนคงที่	ต้นทุนรวม	ต้นทุน/กก
ข้าวนาปี ปี 67/68	3,774.46	1,151.55	4,926.01	14.36
ข้าวนาปรัง ปี 68	4,161.19	1,021.01	5,182.20	9.06
มันสำปะหลังโรงงาน ปี 68	4,054.34	1,779.71	5,834.05	2.10
อ้อยโรงงาน ปี 63/64	7,480.73	2,497.77	9,978.50	1.21

ราคาสินค้าเกษตรที่เกษตรกรขายได้ ณ ไร่นา จังหวัดขอนแก่น

รายการ	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)		
	ปี 2567	ปี 2568	%Δ (+/-)
ข้าวหอมมะลินาปี	14.71	14.76	0.34
ข้าวเหนียนาปี	13.15	11.88	-9.66
ข้าวนาปรัง	8.48	6.16	-27.36
มันสำปะหลังโรงงาน	2.58	1.72	-33.33
อ้อยโรงงาน (บาท/ตัน)	1,499.25	1,417.00	-5.49
ยางพารา (ยางก้อน)	28.96	30.22	4.35

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 4 ขอนแก่น 29 ตุลาคม 2568

- หม่อนไหม ปี 2566 มีพื้นที่ปลูกหม่อน 4,460 ไร่ เนื้อที่เก็บเกี่ยว 4,460 ไร่ ผลผลิตเส้นไหม 50 ตัน เฉลี่ย 11.2 กิโลกรัม/ไร่/ปี

ที่มา : ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ ขอนแก่น ข้อมูล ณ วันที่ 2 กรกฎาคม 2568

1.5 สัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่

โคเนื้อ 317,059 ตัว	กระบือ 45,602 ตัว	โคนม 29,411 ตัว	สุกร 132,608 ตัว
ไก่ 6,615,773 ตัว	เป็ด 569,415 ตัว	แพะ 17,634 ตัว	แกะ 198 ตัว

ที่มา : สนง.ปศุสัตว์จังหวัดขอนแก่น ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2568

ปลานิล (สินค้าประมง) เกษตรกรเชิงพาณิชย์ในบ่อดิน 67 ราย พื้นที่เลี้ยง 675 ไร่ ผลผลิตรวม 810 ตัน/ปี ราคาขายเฉลี่ย 50 บาท/กิโลกรัม ต้นทุนเฉลี่ย 38 บาท/กิโลกรัม เกษตรกรเชิงพาณิชย์ในกระชัง 242 ราย 5,372 กระชัง พื้นที่ 128,873 ตร.ม. (80.54 ไร่) ผลผลิตรวม 16,116 ตัน/ปี ราคาขายเฉลี่ย 60 บาทต่อกิโลกรัม ต้นทุนเฉลี่ย 50 บาท/กิโลกรัม การเลี้ยงปลานิลเชิงพาณิชย์จะมีรูปแบบการเลี้ยงทั้งในบ่อดิน และเลี้ยงในกระชัง การเลี้ยงในบ่อดินเชิงพาณิชย์อยู่ในพื้นที่ (กลุ่มแปลงใหญ่ ปี 2560) ตลาดการจำหน่ายอยู่ในอำเภอบ้านไผ่ และอำเภอใกล้เคียง ได้แก่ อำเภอชนบท และอำเภอเวียงใหญ่ จังหวัดขอนแก่น นอกจากนี้ยังมีกลุ่มเลี้ยงปลานิลในบ่อดิน ตำบลบัวใหญ่ อำเภอน้ำพอง (กลุ่มนายทองนาค สีเคนา) ตลาดจำหน่ายอยู่ในพื้นที่อำเภอน้ำพอง อำเภอเมืองขอนแก่น และอำเภอกระนวน โดยมีพ่อค้าปลามาจับที่ปากบ่อโดยตรง ส่วนรูปแบบการเลี้ยงปลานิลในกระชังจะพบในอ่างเก็บน้ำเขื่อนอุบลรัตน์ ลำน้ำชี และในลำน้ำพอง ซึ่งเป็นแหล่งผลิตปลานิลที่สำคัญของจังหวัดขอนแก่น รูปแบบการจำหน่ายจะมีเกษตรกรรายใหญ่ที่มีเงินทุน มีรถลำเลียงปลาของตนเอง โดยจะส่งเป็นปลามีชีวิตจำหน่ายไปยังอำเภอต่างๆ ของจังหวัดขอนแก่น และจังหวัดใกล้เคียง ได้แก่อุดรธานี ชัยภูมิ มหาสารคาม เป็นต้น

ปลาชุก (สินค้าประมง) ข้อมูลพื้นฐาน เกษตรกรเชิงพาณิชย์ 95 ราย พื้นที่เลี้ยง 611.49 ไร่ ผลผลิตรวม 1,287.50 ตัน/ปี ราคาขายเฉลี่ย 52 บาท/กิโลกรัม ต้นทุนเฉลี่ย 43 บาท/กิโลกรัม แหล่งผลิตใหญ่อยู่ที่อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น (เป็นกลุ่มเลี้ยงปลาชุกแปลงใหญ่ปี 2562) ซึ่งมีผลผลิตปลาชุกกว่า 1,000 ตัน /ปี สมาชิกบางส่วนเป็นลูกข่ายบริษัทจำหน่ายอาหารสัตว์รายใหญ่ บางส่วนเลี้ยงอิสระ แต่มีการทำตลาดกับพ่อค้าปลารายย่อยและมีเครือข่ายสมาชิกในสายการผลิตกับเกษตรกรอำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม มีตลาดจำหน่ายในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนได้แก่ ขอนแก่น อุดรธานี หนองคาย และเลย

จังหวัด	ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญระดับจังหวัดประเด็น การเกษตรตามแผนย่อย			ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัด		
	ชนิดสินค้า เกษตร	ชนิด สินค้า	ปริมาณผลผลิต รวม (ตัน/ปี)	ชนิดสินค้า เกษตร	ชนิดสินค้า	ปริมาณผลผลิตรวม (ตัน/ปี)
ขอนแก่น	ประมง	ปลานิล	16,677	ประมง	ปลาน้ำจืดจากการเลี้ยง	17,964.5
		ปลาชุก	1,287.5		ปลาน้ำจืดจากการจับแหล่งน้ำธรรมชาติ	3,868.13

ที่มา :สำนักงานประมงจังหวัดขอนแก่น ณ วันที่ 2 กรกฎาคม 2568

สุกระบบหลุม (หมูหลุม) มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ (สุกร) ตำบลบ้านหัน อำเภอโนนศิลา จังหวัดขอนแก่น ปัจจุบันมีสุกรมีชีวิตหมุนเวียนเดือนละ 40 ตัว

อนึ่ง การเลี้ยงสุกระบบหลุม เป็นการสร้างเศรษฐกิจตามโมเดลเศรษฐกิจ BCG เพราะมีการใช้ชีวภัณฑ์ในการดูแลคอกและสุขภาพสัตว์ มีการใช้วัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เช่น แกลบ และใบไม้ มารองพื้นคอกทำให้ได้ปุ๋ยคอก มูลหมูหลุมไปใช้ในแปลงเกษตรของเกษตรกรและจำหน่ายได้ อีกทั้ง การเลี้ยงระบบหลุมทำให้ใช้น้ำน้อย ไม่มีการปล่อยน้ำเสียออกนอกกระบะเลี้ยง เป็นการสร้างเศรษฐกิจสีเขียว ไม่มีมลภาวะทางกลิ่น เป็นมิตรกับชุมชนและสิ่งแวดล้อม

ที่มา สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดขอนแก่น 2 กรกฎาคม 2568

1.6 สินค้าสำคัญของจังหวัด

1) สินค้าเด่น ได้แก่

1) ผ้าไหมมัดหมี่ชนบท เป็นผ้าไหมมัดหมี่ที่ผลิตในอำเภอชนบท จ.ขอนแก่น เป็นผ้าไหมที่สร้างลวดลายและสีสันด้วยการค้นล้าหมี่และมัดย้อมอย่างประณีตตามกรรมวิธีที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สืบทอดกันมา โดยเส้นไหมพุ่ง ได้มาจากไหมพันธุ์ไทยพื้นบ้านหรือพันธุ์ไทยปรับปรุงที่ผลิตในจังหวัดขอนแก่น เอกลักษณ์ของผ้าไหมมัดหมี่ชนบท เป็นผ้าไหมมัดหมี่ที่สร้างลวดลายและสีสันโดยการมัดและย้อมเส้นไหมที่แบ่งเป็นปอยเล็กๆ เนื้อผ้าแน่นนุ่ม เป็นมันวาว มีปุมปมลวดลายละเอียดชัดเจน มีการกำหนดขนาดของผ้าและขั้นตอนในการทอที่มีระเบียบวิธี มีทั้งผ้าหน้านาง ผ้าชุด ผ้าถุง หรือผ้าซิ่น ผ้าสไบ ผ้าพันคอ และผ้าคลุมไหล่

(ที่มา: รายงานของสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดขอนแก่น)

2) สินค้า GI เส้นไหมไทยพื้นบ้านอีสาน เป็นเส้นไหมดิบ ผ่านการสาวไหมด้วยมือที่ได้จากตัวไหมพันธุ์พื้นบ้าน คุณภาพเส้นไหมที่ได้มีเอกลักษณ์โดดเด่น คือ มีสีเหลืองดุกทอง มีความมัน เลื่อม นุ่มนวล เหนียว และขนาดของเส้น มีความสม่ำเสมอ และผลิตในเขตภาคอีสานทั้ง 20 จังหวัด ได้แก่ กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม นครราชสีมา บุรีรัมย์ มหาสารคาม มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด เลย ศรีสะเกษ สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย หนองบัวลำภู อำนาจเจริญ อุตรธานี อุบลราชธานี และบึงกาฬ ส่วนจังหวัดขอนแก่นนั้น มีกลุ่มผู้ผลิตเส้นไหม ที่ได้รับการรับรองเส้นไหม GI ไทยพื้นบ้านอีสาน แล้ว 3 หมู่บ้าน คือ บ้านสวนสวรรค์ ตำบลบ้านใหม่ อำเภอสีชมพู, บ้านปอแดง ตำบลคึมชาด อำเภอหนองสองห้อง, บ้านหนองไผ่น้อย หมู่ 4 ตำบลดอนตู อำเภอหนองห้อย โดยในเดือนธันวาคม 2568 มียอดจำหน่ายเส้นไหมออกสู่ตลาด 20 กิโลกรัม เป็นเงิน 46,000 บาท (เดือนตุลาคม 2568- ธันวาคม 2568 มี ยอดจำหน่าย รวม 20 กิโลกรัม รวม 46,000 บาท) ซึ่งราคาเส้นไหมน้อยโดยทั่วไปจะอยู่ที่ราคาประมาณ 1,500-1,800 บาท /กิโลกรัม

(ที่มา: ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ ขอนแก่น ข้อมูล ณ วันที่ 18 ธันวาคม 2568)

1.7 สินค้า OTOP 10 อันดับแรกของจังหวัด ได้แก่

- 1) น้ำมันออยล์สปา น้ำมันนวดสูตรไหล น้ำมันเหลืองสูตรไหล (สมุนไพรชนวน) แหล่งรับซื้อวัตถุดิบ เลขที่ 208/22 หมู่ 8 ตำบลบ้านเป็ด อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
- 2) โคไฟประดับผ้าไทย เลขที่ 529/232 หมู่ 22 ตำบลบ้านเป็ด อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
- 3) ผ้าไหมมัดหมี่ย้อมสีธรรมชาติ เลขที่ 86 หมู่ 7 ตำบลชนบท อำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น
- 4) ไก่ย่าง,ส้มตำ เลขที่ 177 หมู่ 10 ตำบลคำม่วง อำเภอเขาสมอทอง จังหวัดขอนแก่น
- 5) ผ้าไหมอีรี่ เลขที่ 36 หมู่ 9 ตำบลโพนเพ็ก อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น
- 6) ข้าวแต่นพันธุ์หน้า เลขที่ 61 หมู่ 7 ตำบลคอนนิม อำเภอเวียงใหญ่ จังหวัดขอนแก่น
- 7) ขี้ผึ้ง, พิมเสน, น้ำมันไหล เลขที่ 124 หมู่ 11 ตำบลคำม่วง อำเภอเขาสมอทอง จังหวัดขอนแก่น
- 8) ชาใบหม่อน เลขที่ 286 หมู่ 7 ตำบลบ้านไต้ อำเภอพระยืน จังหวัดขอนแก่น
- 9) กระติบข้าวไม้ไผ่ หมู่ 13 ตำบลยางคำ อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น
- 10) ผ้าไหมแต้มหมี่ เลขที่ 46 หมู่ 2 ตำบลปอแดง อำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น

1.8 โครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี .....ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ กษ. ....

(ข้อ 1.8 สรุปโดยย่อไม่เกิน 10 บรรทัด ไม่ใส่ตาราง)

1.9 สหกรณ์การเกษตร และกลุ่มเกษตรกร

1) จำนวนสหกรณ์ทั้งหมดในจังหวัด 180 สหกรณ์ มีสมาชิกสหกรณ์.....300,009.... ราย
สถานะ

ดำเนินงาน	127 แห่ง	หยุดดำเนินงาน	1 แห่ง
เลิก(ชำระบัญชี)	53 แห่ง	ตั้งใหม่	3 แห่ง

จำนวนกลุ่มเกษตรกรในจังหวัด.....94.....กลุ่ม มีสมาชิกกลุ่มเกษตรกร.....8,462 .... ราย

ดำเนินงาน	73 แห่ง	หยุดดำเนินงาน	- แห่ง
เลิก(ชำระบัญชี)	21 แห่ง		
- ตั้งใหม่	- แห่ง	- กลุ่มเกษตรกรทำนา	43 กลุ่ม
- กลุ่มเกษตรกรทำไร่	6 กลุ่ม	- กลุ่มเกษตรกรทำสวน	17 กลุ่ม
- กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์	24 กลุ่ม	- กลุ่มอื่น ๆ	4 กลุ่ม

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดขอนแก่น

2. ข้อมูลการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัยของจังหวัดขอนแก่น

2.1 ข้อมูลการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัยของจังหวัดขอนแก่น 29 ราย/แปลง/ไร่ พื้นที่รวม 55.1570 ไร่

ชนิดสินค้า	จำนวนราย/แปลง/ไร่	จำนวนไร่
1) พืช ได้รับการรับรอง (แปลง) (กก.)	29	55.1570
2) พืช ได้รับการรับรองโรงแปรรูป (โรง) (กก.)	3	-
3) ข้าว (T3) (กข.)	2,587	15,371
4) ข้าว (T3+) (กข.)	500	4,709
รวมทั้งสิ้น		

หมายเหตุ : ข้อ 1, 2 ที่มา สวพ.3 ข้อมูล ณ วันที่ 3 ธ.ค 68/ ข้อ 3, 4 ที่มา ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวขอนแก่น

การขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์ ด้านพืช ตามมาตรฐาน มกษ. 9000 -2564 เกษตรกร 27 ราย/แปลง/ฟาร์ม

พื้นที่รวม 2.5210 ไร่

ชนิดสินค้า	จำนวนราย/แปลง/ไร่	จำนวนไร่
1) พืช ได้รับการรับรองระยะปรับเปลี่ยน (แปลง) (กก.)	27	2.5210
2) ข้าว (T2) (กข.)	-	-
3) ข้าว (T1) (กข.)	-	-
4) ประมง	7	2.5
รวมทั้งสิ้น		

หมายเหตุ : ข้อ 1, 2 ที่มา สวพ.3 ข้อมูล ณ วันที่ 3 ธ.ค 68/ ข้อ 2,3 ที่มาศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวขอนแก่น / ข้อ 4 ที่มา

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดขอนแก่น

2.2 การรับรอง GAP ด้านพืช ตามมาตรฐาน มกษ. 9001-2564 เกษตรกร 1,454 ราย/แปลง/ฟาร์ม
พื้นที่รวม 3,551.71 ไร่

ชนิดสินค้า	จำนวน (ราย/แปลง/ฟาร์ม)	พื้นที่ (ไร่)
1) พืช (กวก.)	1,454	3,551.71
2) ข้าว (กข.)	-	-
3) ประมง (ปม.)	179	608.09
4) ปศุสัตว์	1,065	-
รวม		

(ข้อมูล ณ วันที่ 3 ธันวาคม 2568)หมายเหตุ :ข้อ 1 ที่มา สวพ.3 ข้อมูล ณ วันที่ 28 มกราคม 2568

ข้อ 4) ที่มา สนง.ปศุสัตว์ขอนแก่น

1. แนวทางการปฏิบัติหลังประกาศยกเลิกวัตถุดิบรายชนิดที่ 3 พาราควอต และ คลอร์ไพริฟอส

แนวทางปฏิบัติเมื่อประกาศ พาราควอต และ คลอร์ไพริฟอส เป็นวัตถุดิบรายชนิดที่ 4 มีผลบังคับใช้ วันที่ 1 มิถุนายน 2563

1. ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกร และบุคคลทั่วไปที่มีพาราควอตและคลอไพริฟอสไว้ในครอบครองทราบ และส่งคืนแก่ร้านค้าภายใน 90 วัน

2. ร้านค้าส่งคืนผู้ผลิต/ผู้นำเข้า และแจ้งปริมาณต่อเจ้าหน้าที่ ภายใน 120 วัน

3. ผู้ผลิต/ผู้นำเข้า แจ้งปริมาณต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ สคว. ภายใน 270 วัน เพื่อกำหนดวัน วิธีการ สถานที่

ทำลาย

2. ผลการดำเนินงาน

ดำเนินการกำกับดูแล ตรวจสอบ ร้านจำหน่ายปัจจัยการผลิตทางการเกษตรในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น

1. ร้านจำหน่ายปัจจัยการผลิตทั้งหมด 986 ร้าน

2. แจ้งความประสงค์จำหน่ายวัตถุดิบที่จำกัดการใช้ไกลโฟเซต จำนวน 261 ร้าน

3. ปริมาณไกลโฟเซตทั้งหมด จำนวน ... 2,540....ลิตร

4. ร้าน Q-Shop จำนวน 32 ร้าน

ข้อมูล ณ วันที่ 30 พฤศจิกายน 2568 สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 3 กรมวิชาการเกษตร

สถานการณ์และการช่วยเหลือภัยพิบัติด้านการเกษตร

ก่อนเกิดภัยพิบัติ

ภารกิจ	แผน/โครงการ/กิจกรรม	ช่วงเวลา ดำเนินงาน	เป้าหมาย	หน่วยงาน รับผิดชอบ
เฝ้าระวังการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช เพื่อป้องกันการระบาดของและแก้ไข ปัญหาให้ทัน สถานการณ์	แจ้งเตือนภัยการผลิตพืช ผ่าน เว็บไซต์ https://at.doa.go.th/ew/index.php (เตือนภัยการผลิตพืช กรมวิชาการเกษตร)	ต.ค.68- ก.ย.69	พื้นที่เสี่ยงภัย	สำนักวิจัยและ พัฒนาการ เกษตร เขตที่ 3

ระหว่างเกิดภัยพิบัติ

ภารกิจ	แผน/โครงการ/กิจกรรม	ช่วงเวลา ดำเนินงาน	เป้าหมาย	หน่วยงานรับผิดชอบ
สนับสนุนพันธุ์พืช และปัจจัยการผลิต	โครงการพัฒนาศักยภาพ กระบวนการผลิตสินค้า เกษตร/พัฒนาศักยภาพ กระบวนการผลิตสินค้า เกษตร	ต.ค.68- ก.ย.69	พื้นที่ประสบภัย	สำนักวิจัยและพัฒนาการ เกษตร เขตที่ 3/ศูนย์วิจัย และพัฒนาเมล็ดพันธุ์พืช ขอนแก่น/ศูนย์วิจัยพืชไร่ ขอนแก่น/ศูนย์วิจัยและ พัฒนาปัจจัยการผลิตทาง การเกษตรขอนแก่น

หลังเกิดภัยพิบัติ

ภารกิจ	แผน/โครงการ/กิจกรรม	ช่วงเวลา ดำเนินงาน	เป้าหมาย	หน่วยงานรับผิดชอบ
สนับสนุนพันธุ์พืช และปัจจัยการผลิต	โครงการพัฒนาศักยภาพ กระบวนการผลิตสินค้า เกษตร/พัฒนาศักยภาพ กระบวนการผลิตสินค้า เกษตร	ต.ค.68- ก.ย.69	พื้นที่ประสบภัย	สำนักวิจัยและพัฒนาการ เกษตร เขตที่ 3/ศูนย์วิจัย และพัฒนาเมล็ดพันธุ์พืช ขอนแก่น/ศูนย์วิจัยพืชไร่ ขอนแก่น/ศูนย์วิจัยและ พัฒนาปัจจัยการผลิตทาง การเกษตรขอนแก่น

เดือนภัยการผลิตพืช กรมวิชาการเกษตร ช่วงวันที่ 10 ธันวาคม 2568 ถึง 23 ธันวาคม 2568 สามารถสืบค้น
ข้อมูลได้จาก https://at.doa.go.th/ew/index.php?report_month หรือสแกน QR code จากท้ายการรายงาน ซึ่ง
จากสภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดอากาศเย็นในตอนเช้า มีฝนตกบางพื้นที่ ส่วนใหญ่พบโรคพืชและแมลงศัตรูพืช
ดังนี้

1. หนอนหัวดำมะพร้าวในมะพร้าว พบในระยะยังไม่ให้ผลผลิต และให้ผลผลิตแล้ว
2. แมลงคานามะพร้าวในมะพร้าว พบในระยะยังไม่ให้ผลผลิต และให้ผลผลิตแล้ว
3. โรคใบจุดสีเทา(เชื้อรา *Pestalotiopsis palmarum*) ในมะพร้าว พบในระยะยังไม่ให้ผลผลิต
4. โรคใบติด หรือใบไหม้ (เชื้อรา *Rhizoctonia solani*) ในทุเรียน พบในระยะเตรียมต้น (ระยะการเจริญทางใบ)
5. โรครากเน่า โคนเน่า (เชื้อรา *Phytophthora palmivora*) ในทุเรียน พบในระยะเตรียมต้น (ระยะการ
เจริญทางใบ)
6. เพลี้ยไฟพริกในมะม่วง พบในระยะแทงช่อดอก และพัฒนาผล
7. โรคราแป้ง (เชื้อรา *Oidium mangiferae*) *Oidium mangiferae* ในมะม่วง พบในระยะแทงช่อดอก และ
พัฒนาผล

8. โรคราดำ (เชื้อรา *Capnodium* sp., *Meliola* sp.) ในมะม่วง พบในระยะแทงช่อดอก และพัฒนาผล
9. หนอนหน้าแมวในปาล์มน้ำมัน พบในระยะทุกระยะการเจริญเติบโต
10. โรคแอนแทรคโนส (เชื้อรา *Colletotrichum gloeosporioides*) ในสตอร์เบอร์รี่ พบทุกระยะการเจริญเติบโต
11. โรคราแป้ง (เชื้อรา *Oidium* sp.)
พืช : ถั่วลิสงเตา พบทุกระยะการเจริญเติบโต
12. โรคราแป้ง (เชื้อรา *Oidium* sp.)
พืช : พืชตระกูลแตง (เช่น แตงกวา แตงร้าน แตงโม แตงไทย เมล่อน แคนตาลูป ชูกินี ฟักทอง ฟักเขียว ฟักแม้ว มะระจีน และบวบ) พบทุกระยะการเจริญเติบโต
13. โรคราน้ำค้าง (เชื้อรา *Pseudoperonospora cubensis*) *Pseudoperonospora cubensis*
พืช : พืชตระกูลแตง (เช่น แตงกวา แตงร้าน แตงโม แตงไทย เมล่อน แคนตาลูป ชูกินี ฟักทอง ฟักเขียว ฟักแม้ว มะระจีน และบวบ) พบทุกระยะการเจริญเติบโต
14. โรคใบไหม้ (เชื้อรา *Phytophthora infestans*)
พืช : มันฝรั่ง พบทุกระยะการเจริญเติบโต.
15. หนอนแมลงวันเจาะต้นถั่วในถั่วเขียว พบในระยะกล้า
16. โรคราน้ำค้าง (เชื้อรา *Peronospora parasitica*) *Peronospora parasitica*
พืช : พืชตระกูลกะหล่ำและผักกาด (เช่น คื่นช่าย กะหล่ำปลี กะหล่ำดอก บรอกโคลี กวางตุ้ง ผักกาดขาว ผักกาดหอม ฯลฯ) พบทุกระยะการเจริญเติบโต

ที่มา : สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 3 ขอนแก่น กรมวิชาการเกษตร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ตุลาคม 2568

ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรโครงการพระราชดำริ/โครงการพิเศษอื่นๆ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

โครงการพัฒนาการเกษตรสองฝั่งแม่น้ำชีอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดขอนแก่น มี 2 กิจกรรม ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 จัดทำแปลงเรียนรู้การถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านพืช การปลูกพืชผสมผสาน ในพื้นที่เกษตรกร
จำนวน 1 ราย พื้นที่ 2 ไร่ ณ บ้านละหานนา ตำบลละหานนา อำเภอแวงน้อย จังหวัดขอนแก่น

กิจกรรมที่ 2 จัดทำแปลงต้นแบบเทคโนโลยีการผลิตพืชหลังนาใช้น้ำน้อยในพื้นที่เกษตรกรขยายผล (รายใหม่)
เกษตรกรขยายผลโครงการฯ จำนวน 14 ราย พื้นที่ 14 ไร่ ณ บ้านละหานนา หมู่ที่ 1, 10, 11, 12 ตำบลละหานนา อำเภอ
แวงน้อย จังหวัดขอนแก่น

ผลการดำเนินงาน วิเคราะห์พื้นที่ ประเด็นปัญหาในพื้นที่เรียบร้อยแล้ว ได้แปลงต้นแบบเทคโนโลยีการผลิตพืชหลังนาใช้น้ำน้อยในพื้นที่เกษตรกรขยายผล (รายใหม่) โครงการฯ จำนวน 14 รายๆ ละ 1 ไร่ (14 ราย/14 ไร่) โดย ได้ดำเนินการแบบเกษตรกรมีส่วนร่วม มีการประชุมร่วมกันเพื่อรับฟังความคิดเห็น และความต้องการจากเกษตรกร ทั้งชนิดพืชและเทคโนโลยี เกษตรกรมีความต้องการปลูกถั่วลิสงหลังนา หน่วยงานได้สนับสนุนปัจจัยการผลิตบางส่วน ได้แก่ เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ยขาว ปุ๋ยเคมี ปุ๋ยชีวภาพ เกษตรกรวางแผนการดำเนินงานตามขั้นตอนเทคโนโลยีการผลิตถั่วลิสงหลังนา (ฤดูแล้ง) โดยมีการเตรียมดินและปลูกถั่วลิสงตั้งแต่ปลายเดือน พฤศจิกายน - ธันวาคม 2568

ที่มา : สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 3 ขอนแก่น กรมวิชาการเกษตร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ตุลาคม 2568

โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร ประจำปี พ.ศ.2569 กิจกรรมการส่งเสริมพัฒนาอาชีพและการตลาด ภายใต้คณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัดขอนแก่น (คทข.จังหวัดขอนแก่น) สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 3 ขอนแก่น ร่วมพัฒนาอาชีพราษฎรที่ได้รับการจัดสรรที่ดินในพื้นที่ คทข. ป่าภูเวียง ต.นาชุมแสง อ.ภูเวียง จ.ขอนแก่น เทคโนโลยีที่นำไปส่งเสริม ได้แก่เทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ การผลิตพืชแบบผสมผสาน ผลการดำเนินงาน อยู่ในขั้นตอนการคัดเลือกเกษตรกรและจัดทำแปลงต้นแบบ จำนวน 4 ราย รวม 4 ไร่ และอบรมให้ความรู้ 35 ราย ช่วงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.2569

ที่มา : สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 3 ขอนแก่น ข้อมูล ณ วันที่ 17 ธันวาคม 2568

ข้อมูลการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัยด้านหม่อนไหม การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)

สำหรับหม่อนเพื่อผลิตใบ (มกษ.3500-2553) ปี 2567 ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ ขอนแก่น

ลำดับที่	ที่อยู่		จำนวน (แปลง)	พื้นที่	วันให้การ รับรอง	วันหมดอายุ	ผลการตรวจฯ
ตรวจต่ออายุ							
1	ต.หนองแวงนางบัว อ.พล จ.ขอนแก่น		5	4 ไร่ 3 งาน	16 พ.ย 64	15 พ.ย 67	อยู่ระหว่างเสนอ คณะทบทวนพิจารณา
2	ต.โสกนกเต็น อ.พล จ.ขอนแก่น		3	1 ไร่	16 พ.ย 64	15 พ.ย 67	อยู่ระหว่างเสนอ คณะทบทวนพิจารณา
ตรวจติดตาม							
1	บ้านหัวฝาย ม.2 ต.ปอแดง อ.ชนบท จ.ขอนแก่น (กลุ่มที่ 1)		5	2 ไร่	11 พ.ค. 66	10 พ.ค. 69	อยู่ระหว่างเสนอ คณะทบทวนพิจารณา
2	บ้านหัวฝาย ม.2 ต.ปอแดง อ.ชนบท จ.ขอนแก่น (กลุ่มที่ 1)		8	2 ไร่ 67 ตรว.	27 ก.ย 66	27 ก.ย 69	อยู่ระหว่างเสนอ คณะทบทวนพิจารณา
3	บ้านหัวฝาย ม.2 ต.ปอแดง อ.ชนบท จ.ขอนแก่น (กลุ่มที่ 2)		13	3 ไร่ 3 งาน	6 ธ.ค 65	5 ธ.ค 68	อยู่ระหว่างเสนอ คณะทบทวนพิจารณา
4	ต.หนองแวงนางบัว อ.พล จ.ขอนแก่น		2	2 งาน	10 ม.ค 65	9 ม.ค 68	อยู่ระหว่างเสนอ คณะทบทวนพิจารณา
5	ต.ดงเมืองแอม อ.เขาสวนกวาง จ.ขอนแก่น		2	6 ไร่	1 ต.ค 65	30 ก.ย 68	อยู่ระหว่างเสนอ คณะทบทวนพิจารณา
	รวม GAP ทั้งหมด		38 แปลง	20 ไร่ 67 ตรว.			

ข้อมูลการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัยด้านหม่อนไหม การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) สำหรับหม่อนเพื่อผลิตผล (มกษ.1003-2555) ปี 2567 ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ ขอนแก่น

ลำดับที่	ที่อยู่	จำนวน (แปลง)	พื้นที่	วันให้การ รับรอง	วันหมดอายุ	ผลการตรวจฯ
	ตรวจติดตาม					
1	ต.โคกสูง อ.อุบลรัตน์ จ.ขอนแก่น	1	1 ไร่	10 ม.ค. 65	9 ม.ค. 68	อยู่ระหว่างเสนอ คณะทบทวนพิจารณา
	รวม GAP ทั้งหมด	1 แปลง	1 ไร่			

ที่มา: ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ ขอนแก่น ข้อมูล ณ วันที่ 2 กรกฎาคม 2568

3.งบประมาณปี 2568 รวมทั้งสิ้น 1,298,034,586.43 บาท ผลการเบิกจ่าย 841,928,250.62 บาท คิดเป็นร้อยละ...64.86....

ข้อมูล ไตรมาสที่ 3 (เมษายน – มิถุนายน 2568)

3.1 งบประมาณของส่วนราชการต้นสังกัด (Function Base)

1) งบประมาณรวมทั้งสิ้น ...1,264,193,702.36 บาท ผลการเบิกจ่าย 816,180,679.69 บาท คิดเป็นร้อยละ ..64.56....

ข้อมูล ไตรมาสที่ 3 (เมษายน- มิถุนายน 2568)

2) ผลการดำเนินงาน/ผลการปฏิบัติราชการสำคัญ (แผนงานโครงการจำแนกตามพืช ปศุสัตว์ ประมง กลุ่ม/สหกรณ์ ชลประทาน)

2.1) ด้านพืช : โครงการ..... เป้าหมาย.....

ผลสำเร็จที่สำคัญ.....(เพื่อแก้ไขปัญหา/พัฒนางานด้านการเกษตร).....

ศูนย์วิจัยพืชไร่ขอนแก่น

1. งบประมาณที่ศูนย์วิจัยพืชไร่ขอนแก่นได้รับจัดสรรตามแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2568 ไตรมาส 4 มาจาก 2 แหล่งงบประมาณ ได้แก่ งบประมาณของส่วนราชการต้นสังกัด (Function Base) (**งบปกติ**) จำนวน 15,915,425 บาท งบกลาง จำนวน 358,100 บาท และ งบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (**งบ สกสว.**) จำนวน 5,580,280 บาท งบเงินอุดหนุน 10% (งบ สกสว.ปี2566) จำนวน 500,000 บาท รวมงบจัดสรรไตรมาส 4 ทั้งสิ้น 22,353,805 บาท

1.1 งบประมาณของส่วนราชการต้นสังกัด (Function Base) (งบปกติและงบกลาง) จำนวน 16,273,525 บาท จำแนกเป็น กิจกรรม รายการค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐ 10,659,579.01 บาท และ งบดำเนินงานรวมงบกลาง 15,306,107.01 บาท ณ วันที่ 26 กันยายน 2568 งบปกติมียอดรวมการเบิกจ่าย 14,948,007.01 บาท งบปกติมียอดรวมการเบิกจ่าย คิดเป็นร้อยละการเบิกจ่าย 95.56

1.2 งบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (**งบ สกสว.**) จำนวน 5,580,280 บาท ประกอบด้วย 21 โครงการ 60 การทดลอง งบ สกสว.มียอดรวมการเบิกจ่าย 4,430,145.94 บาท คิดเป็นร้อยละการเบิกจ่าย 79.39 งบเงินอุดหนุน 10% (งบ สกสว.ปี2566) จำนวน 500,000 บาท รวมเบิกจ่าย 324,500 บาท คิดเป็นร้อยละการเบิกจ่าย 64.90 เฉลี่ยเบิกจ่ายงบประมาณไปแล้วทั้งสิ้น ร้อยละ 80.23

2. ผลการดำเนินงาน/ผลการปฏิบัติราชการสำคัญ

2.1) ด้านพืช โครงการ/กิจกรรมสำคัญปี 2568

แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มี 1 กิจกรรม

กิจกรรมการบริหารจัดการวิชาการเกษตร บริหารความหลากหลายทางชีวภาพ เป็นการปลูกรวบรวมอนุรักษ์เชื้อพันธุกรรมพืช

การดำเนินงาน ปลุกและดูแลรักษา 1) อ้อยอุตสาหกรรม และอ้อยคั้นน้ำ 500 สายพันธุ์ พื้นที่ 5 ไร่ 2) อ้อยป่า (เลา) และลูกผสม 100 สายพันธุ์ พื้นที่ 1 ไร่ 3) อ้อยป่า (พง) และลูกผสม 250 สายพันธุ์ พื้นที่ 2 ไร่ 4) ถั่วลิสง 20 สายพันธุ์ พื้นที่ 2 ไร่ 5) มันสำปะหลัง 17 สายพันธุ์ 1 ไร่ 6) ป่านรามิ 25 สายพันธุ์ 1 ไร่ 7) ถั่วลิสง 6 สายพันธุ์ 1.5 ไร่ รวมทั้งรวม 918 สายพันธุ์ พื้นที่ 13.5 ไร่ ดำเนินการปลูกฤดูฝนและอยู่ระหว่างดูแลรักษา

แผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า ประกอบด้วย 3 โครงการ

1) โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร ดำเนินการ 2 กิจกรรม ดังนี้

กิจกรรม 1 การพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร เป้าหมายผลิตถั่วลิสงรวม 18.5 ตัน เป็นพันธุ์ขยาย 10 ตัน พันธุ์คัด 1.5 ตัน พันธุ์หลัก 7 ตัน ผลิตท่อนพันธุ์อ้อยรวม 72,000 ลำ เป็นอ้อยคั้นน้ำพันธุ์หลัก 2,000 ลำ อ้อยพลังงานพันธุ์ขยาย 10,000 ลำ อ้อยพลังงานพันธุ์หลัก 10,000 ลำ อ้อยหีบน้ำตาลพันธุ์หลัก 30,000 ลำ

การดำเนินงาน 1) สำรวจแปลงปลูกถั่วลิสง เก็บตัวอย่างดินมาวิเคราะห์คุณสมบัติทางกายภาพและเคมีของดินก่อนปลูก สนับสนุนปัจจัยการผลิต (แปลงเกษตรกร) 2) ปลูกถั่วลิสงพันธุ์ กวก. ไทนาน 9 กวก. ขอนแก่น 5 กวก. ขอนแก่น 6 ในแต่ละพื้นที่พันธุ์ตามแผนที่กำหนด ดูแลรักษาแปลงตามความเหมาะสม 3) เตรียมแปลงโดยใส่ปุ๋ยรองพื้นเกรด 15-15-15 อัตรา 50 กก.ต่อไร่ 4) คัดเลือกท่อนพันธุ์/อ้อยชำซ่อ ดังนี้ กวก. ขอนแก่น 4 (อ้อยพลังงาน) กวก. สุพรรณบุรี 50 และ กวก. สุพรรณบุรี 1 (อ้อยคั้นน้ำ) กวก. ขอนแก่น 3 โคลนดีเด่น KK07-250 และโคลนดีเด่น KK07-599 และ KK14-030 (อ้อยโรงงาน) ดูแลรักษาตามความเหมาะสม 5) ดำเนินการปลูกและดูแลรักษา 6) ดำเนินการเก็บเกี่ยวผลผลิต/ปรับปรุงสภาพถั่วลิสงทุกชั้นพันธุ์ และเตรียมแปลง เมล็ดพันธุ์ ปลูกถั่วลิสงรอบใหม่เสร็จสิ้น และอยู่ระหว่างการดูแลรักษาแปลง

กิจกรรม 2 การสัมมนาเชิงปฏิบัติการอ้อยและถั่วลิสง : โอกาสและความท้าทายในการวิจัยเพื่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ BCG

ได้ดำเนินการจัดฝึกอบรม 25-27 มีนาคม 2568 ผู้เข้าร่วม จำนวน 50 ราย ณ โรงแรมโซเทล ที่ตั้ง ม.27 ต.ศิลา อ.เมือง จ.ขอนแก่น และได้ส่งรายงานผลการจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการอ้อยและถั่วลิสง:โอกาสและความท้าทายในการวิจัยเพื่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ BCG ประจำปี 2568 ให้กลุ่มพัฒนาบุคคล กรมวิชาการเกษตร เรียบร้อยแล้ว

2)โครงการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ความเป็นเลิศทางด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรสมัยใหม่
ดำเนินการ 2 กิจกรรม ดังนี้

กิจกรรม 2.1 การสร้างแปลงถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรสมัยใหม่เพื่อการผลิตอ้อย
โรงงาน 1 แห่ง

ดำเนินการจัดทำแปลงเรียนรู้การผลิตอ้อยโรงงานพันธุ์ ขอนแก่น 3 สำหรับความเป็นเลิศทางด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรสมัยใหม่ภายในศูนย์วิจัยพืชไร่ขอนแก่น ทดสอบและปรับแต่งระบบจัดการน้ำตามความต้องการของพืช (DOA-SiS) อยู่ระหว่างดูแลรักษาแปลง

กิจกรรม 2.2 การพัฒนาบุคลากรและเครือข่ายการผลิตอ้อยโรงงานด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรสมัยใหม่ 1 เทคโนโลยี

ดำเนินการ จัดฝึกอบรมเพื่อการพัฒนาบุคลากรและเครือข่ายการผลิตอ้อยโรงงาน เสร็จสิ้นในวันที่ 17 กรกฎาคม 2568

3) โครงการขับเคลื่อนผลงานวิจัยสู่การใช้ประโยชน์

ชุมชนนวัตกรรมการเกษตร 1 เทคโนโลยี ระบบให้น้ำอัจฉริยะ

ดำเนินงานในพื้นที่ 4 สถานที่ ในเขตตำบลทรงธรรม อำเภอเมืองจังหวัดกำแพงเพชร ตำบลจั่ว อำเภอบึงสามพัน จังหวัดนครราชสีมา ซึ่ง 2 พื้นที่นี้ เป็นพื้นที่ดำเนินการร่วมกับกรมส่งเสริมสหกรณ์ และอีก 2 พื้นที่อยู่ในเขตตำบลระบำ อำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี และ ตำบลโนนหมากเค็ง อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ดำเนินการร่วมกับ สปก. โดยประสานงานการคัดเลือกชนิดพืชร่วมกับกรมส่งเสริมสหกรณ์ และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จัดทำระบบจัดการน้ำตามความต้องการของพืช (DOA-SiS) สำหรับใช้ในการสาธิต

การดำเนินงาน คัดเลือกได้พื้นที่และได้ชนิดพืชตามเป้าหมายของโครงการ อยู่ระหว่างการดูแลรักษาแปลง และติดตามผลการดำเนินงานในช่วงฤดูกาลปลูก

แผนงานยุทธศาสตร์การพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก

ซึ่งภายใต้แผนนี้ มี 1 โครงการ ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่ขอนแก่นได้เข้าร่วมกิจกรรม ได้แก่

โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร

กิจกรรม ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร

ดำเนินการพัฒนาอาชีพราษฎรที่ได้รับการจัดสรรที่ดินทำกินในพื้นที่ คทช. ร่วมพัฒนาอาชีพราษฎรที่ได้รับการจัดสรรที่ดินในพื้นที่ คทช. 2 พื้นที่ ได้แก่ บ้านห้วยบ่อทอง ตำบลนาออก อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู และบ้านห้วยหนองนาคำ ตำบลหนองนาคำ อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ โดยการสนับสนุนการปลูกอ้อย และอยู่ระหว่างการดูแลรักษา ติดตามช่วยเหลือเกษตรกรในการแก้ไขปัญหาตลอดฤดูกาลปลูก

แผนปฏิบัติการด้านการวิจัยและนวัตกรรม

เป็นการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมที่ได้รับงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) ประจำปี 2568 จำนวน 21 โครงการ 60 การทดลอง โดยแบ่งการดำเนินงาน เป็น 5 กลุ่ม ได้แก่

1) วิจัยและพัฒนาพืชไร่ ได้แก่ พืชไร่เศรษฐกิจ (อ้อย ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และมันสำปะหลัง) พืชไร่ตระกูลถั่ว (ถั่วเหลือง ถั่วเขียว และถั่วลิสง) พืชไร่อาหาร (ข้าวโพดหวาน ข้าวโพดข้าวเหนียว อ้อยคั้นน้ำ และมันสำปะหลังบริโภค) และพืชไร่ทดแทนพลังงาน (โคลนอ้อยพลังงาน และโคลนอ้อยชีวมวล)

2) วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตพืช ได้แก่ อ้อยคั้นน้ำ ถั่วลิสง กาแฟ และปุยชีวภาพ

3) วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีอารักขาพืช ได้แก่ อ้อย ถั่วเขียว ถั่วลิสง อ้อยคั้นน้ำ มะละกอ

4) วิจัยและพัฒนากระบวนการลดก๊าซเรือนกระจก ได้แก่ มันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ถั่วลิสง สับปะรด ถั่วเหลือง

การดำเนินงานทั้ง 4 กลุ่ม เป็นการดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติงานตลอดทั้งปีของงบประมาณที่ได้รับจาก สกสว. โดยแบ่งเป็นงานในแปลงทดลองและห้องปฏิบัติการ ซึ่งในแปลงทดลองดำเนินการเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) เตรียมแปลง และวัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง 2) ปลูกพืชและดูแลรักษา 3) เก็บเกี่ยวผลผลิตและดูแลรักษาหลังการเก็บเกี่ยวผลผลิต และ 4) วิเคราะห์ผลการทดลองและรายงานผลการทดลอง สำหรับการดำเนินงานในส่วนของห้องปฏิบัติการ ดำเนินการเป็น 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การเตรียมสารเคมี และ วัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง 2) การเตรียมตัวอย่างพืชทดลองและดำเนินงานทดลองตามแผนการปฏิบัติงาน และ 3) วิเคราะห์ผลการทดลองและรายงานผลการทดลอง

5) วิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยีผลงานวิจัย ได้แก่ งานที่ดำเนินการแล้ว คือ งานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตพืช ภาคเหนือตอนบน ประจำปี 2568 ซึ่งการดำเนินเสร็จสิ้นวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2568

ที่มา : ศูนย์วิจัยพืชไร่นอนแก่น

โครงการด้านหม่อนไหม ปี 2568 (Agenda) มี 5 โครงการ

1. โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ ดังนี้

1) งบบริหารจัดการโครงการ รวม 77,760 บาท

2) ฝึกอบรมเกษตรกร 2 หลักสูตร ดังนี้

2.1) หลักสูตร การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตหม่อนไหมระบบแปลงใหญ่ (จำนวน 2 วัน) แปลงปี 2567 รวม 33 ราย งบประมาณ 135,730 บาท

2.2) หลักสูตร วางแผนและทบทวนการดำเนินงานเกษตรแปลงใหญ่ (จำนวน 1 วัน) แปลงปี 2569 รวม 32 ราย งบประมาณ 13,940 บาท

2. โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่

1) งบบริหารจัดการโครงการ (ค่าดำเนินงานและติดตามโครงการ) รวม 9,000 บาท

2) ฝึกอบรมเกษตรกร หลักสูตร แนวคิดการทำเกษตรทฤษฎีใหม่เพื่อพัฒนางานด้านหม่อนไหม รวม 20 ราย งบประมาณ 32,580 บาท

3) สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์การเกษตร/ปัจจัยการผลิตด้านหม่อนไหมตามภารกิจ/ความต้องการ รวม 6 จุด งบประมาณ 24,000 บาท

5) ติดตามเยี่ยมเยียนเกษตรกร 10 ราย

3. ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพสินค้าเกษตรด้านหม่อนไหม (ศพก.) ดังนี้

1) กิจกรรมติดตามและบริหารจัดการโครงการ รวม 10,000 บาท

2) จัดฝึกอบรมเกษตรกร 3 หลักสูตร รวม 30 ราย งบประมาณ 83,860 บาท แยกเป็น

2.1) หลักสูตร แปรรูปผลิตภัณฑ์หม่อนไหม (2 วัน) รวม 10 ราย งบประมาณ 31,860 บาท สถานที่ ศพก. ด้านหม่อนไหม ต.บ้านเรือ อ.ภูเวียง จ.ขอนแก่น

2.2) หลักสูตร เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรด้านหม่อนไหม (3 วัน) รวม 20 ราย งบประมาณ 52,000 บาท

4. พัฒนาเกษตรกรปราดเปื่อง (Smart Farmer)

- 1) ขึ้นทะเบียนเกษตรกรรายใหม่ 5 ราย งบประมาณ 1,480 บาท
- 2) ตรวจสอบระดับและเก็บข้อมูลรายได้ของเกษตรกร Smart Farmer หม่อนใหม่ งบประมาณ 1,480 บาท
- 3) จัดฝึกอบรมเกษตรกร Smart Farmer หม่อนใหม่ หลักสูตร การพัฒนาศักยภาพ Existing Smart Farmer หม่อนใหม่ รวม 130 ราย งบประมาณ 96,600 บาท

5. พัฒนาความเข้มแข็งกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกหม่อนเลี้ยงไหม

- 1) จัดฝึกอบรมเกษตรกร หลักสูตร การพอกย้อมสีเส้นไหมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตผ้าไหมให้ได้มาตรฐาน (หลักสูตร 3 วัน) 2 รุ่น รวม 40 ราย งบประมาณ 49,900 บาท ได้แก่ กลุ่มแพรวาโสภารักษ์ ต.โนนศิลา อ.สหัสขันธ์ จ.กาฬสินธุ์ 20 ราย และกลุ่มไหมสมเด็จ ต.ศรีสมเด็จ อ.สมเด็จ จ.กาฬสินธุ์ 20 ราย
- 3) ติดตามนิเทศงาน รวม 26,160 บาท
- 4) วัสดุสำนักงานและคอมพิวเตอร์ รวม 3,000 บาท

ที่มา : ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯขอนแก่น (ข้อมูล ณ วันที่ 18 ธันวาคม 2568)

2.2) ด้านปศุสัตว์ โครงการ..... เป้าหมาย..... ผลสำเร็จที่สำคัญ.....(เพื่อแก้ไขปัญหา/พัฒนางานด้านการเกษตร).....

2.3) ด้านประมง โครงการ..... เป้าหมาย..... ผลสำเร็จที่สำคัญ.....(เพื่อแก้ไขปัญหา/พัฒนางานด้านการเกษตร).....

2.4) กลุ่ม/สหกรณ์ : โครงการ..... เป้าหมาย..... ผลสำเร็จที่สำคัญ.....(เพื่อแก้ไขปัญหา/พัฒนางานด้านการเกษตร).....

2.5) ด้านชลประทาน : โครงการ..... เป้าหมาย..... ผลสำเร็จที่สำคัญ.....(เพื่อแก้ไขปัญหา/พัฒนางานด้านการเกษตร).....

3.2 งบประมาณจังหวัด/กลุ่มจังหวัด (Area Base)

1) งบประมาณรวมทั้งสิ้น 16,153,400 บาท ผลการเบิกจ่าย 16,087,079.90 บาท คิดเป็นร้อยละ 99.59 ข้อมูล ไตรมาสที่ 3 (เมษายน- มิถุนายน 2568)

2) ผลการดำเนินงาน/ผลการปฏิบัติราชการสำคัญ (แผนงานโครงการจำแนกตามพืช ปศุสัตว์ ประมง กลุ่ม/สหกรณ์ ชลประทาน)

2.1) ด้านพืช : โครงการ..... เป้าหมาย..... ผลสำเร็จที่สำคัญ.....(เพื่อแก้ไขปัญหา/พัฒนางานด้านการเกษตร).....

2.2) ด้านปศุสัตว์ : โครงการ..... เป้าหมาย..... ผลสำเร็จที่สำคัญ.....(เพื่อแก้ไขปัญหา/พัฒนางานด้านการเกษตร).....

2.3) ด้านประมง : โครงการ..... เป้าหมาย.....
ผลสำเร็จที่สำคัญ.....(เพื่อแก้ไขปัญหา/พัฒนางานด้านการเกษตร).....
ประมงไม่ได้รับงบประมาณจังหวัด

2.4) กลุ่ม/สหกรณ์ : โครงการ..... เป้าหมาย.....
ผลสำเร็จที่สำคัญ.....(เพื่อแก้ไขปัญหา/พัฒนางานด้านการเกษตร).....

2.5) ด้านชลประทาน : โครงการ..... เป้าหมาย.....
ผลสำเร็จที่สำคัญ.....(เพื่อแก้ไขปัญหา/พัฒนางานด้านการเกษตร).....

3.3 งบประมาณแผนงานบูรณาการพัฒนาศูนย์ระดับภาค ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

1) งบประมาณรวมทั้งสิ้น.....บาท ผลการเบิกจ่าย.....บาท
คิดเป็นร้อยละ.....

2) ผลการดำเนินงาน/ผลการปฏิบัติราชการสำคัญ (แผนงานโครงการจำแนกตามพืช ปศุสัตว์ ประมง
กลุ่ม/สหกรณ์ ชลประทาน)

2.1) ด้านพืช : โครงการ..... เป้าหมาย.....
ผลสำเร็จที่สำคัญ.....(เพื่อแก้ไขปัญหา/พัฒนางานด้านการเกษตร).....

2.2) ด้านปศุสัตว์ : โครงการ..... เป้าหมาย.....
ผลสำเร็จที่สำคัญ.....(เพื่อแก้ไขปัญหา/พัฒนางานด้านการเกษตร).....

2.3) ด้านประมง : โครงการ..... เป้าหมาย.....
ผลสำเร็จที่สำคัญ.....(เพื่อแก้ไขปัญหา/พัฒนางานด้านการเกษตร).....

2.4) กลุ่ม/สหกรณ์ : โครงการ..... เป้าหมาย.....
ผลสำเร็จที่สำคัญ.....(เพื่อแก้ไขปัญหา/พัฒนางานด้านการเกษตร).....

2.5) ด้านชลประทาน : โครงการ..... เป้าหมาย.....
ผลสำเร็จที่สำคัญ.....(เพื่อแก้ไขปัญหา/พัฒนางานด้านการเกษตร).....

3.4 งบประมาณอื่น ๆ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ไตรมาสที่ 3 (เมษายน-มิถุนายน 2568)

1) งบประมาณรวมทั้งสิ้น.....17,687,484.07.....บาท ผลการเบิกจ่าย.....9,660,491.69.....บาท
คิดเป็นร้อยละ.....54.62.....

4. ผลการดำเนินงานโครงการสำคัญ (Agenda) (สรุปโดยย่อ)

4.1 ระบบการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่

.....
.....

ผลสำเร็จ :

4.2 โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (หลัก) มี 26 ศูนย์ 26 อำเภอ โดยแบ่งตามสินค้าหลัก ดังนี้ เกษตรผสมผสาน จำนวน 11 ศูนย์ ข้าว จำนวน 9 ศูนย์ จิ้งหรีด จำนวน 1 ศูนย์ ผัก จำนวน 1 ศูนย์ มะม่วง จำนวน 1 ศูนย์ มันสำปะหลัง จำนวน 2 ศูนย์ ยางพารา จำนวน 1 ศูนย์ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร เครือข่าย มี 409 ศูนย์

1. พัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) จำนวน 26 ศูนย์ ให้มีความพร้อมในการเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตร และเป็นสถานที่ให้บริการข้อมูล ข่าวสาร พร้อมทั้งให้บริการด้านการเกษตรให้กับเกษตรกรในชุมชน และพัฒนาพื้นที่ในบริเวณ ศพก. โครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวก ให้มีความพร้อมในการให้บริการ

2. พัฒนาศูนย์เครือข่าย อื่นๆ จำนวน 78 ศูนย์ ให้มีความพร้อมในการเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรของชุมชน และสามารถสนับสนุนเชื่อมโยงการดำเนินงานกับ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรได้

3. จัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับเกษตรกรผู้นำ จำนวน 780 ราย เพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดฤดูกาลผลิต ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร ให้กับเกษตรกรผู้นำ และเพื่อบ่มเพาะเกษตรกรไปสู่การส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่

4. พัฒนาประธานศูนย์เครือข่ายของ ศพก. จำนวน 260 ราย เพื่อพัฒนาศักยภาพการเป็นผู้นำของประธานศูนย์เครือข่ายของ ศพก. ตามความชำนาญของแต่ละบุคคล

5. สนับสนุนการให้บริการของ ศพก. และเครือข่ายจัดงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ (Field day) 26 ศูนย์/ 780 ราย เพื่อให้เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านต่างๆ และรับบริการด้านการเกษตรจากหน่วยงานภาครัฐราชการ และหน่วยงานภาคีเครือข่ายมีการบูรณาการในการให้บริการทางการเกษตรแก่เกษตรกรในพื้นที่ ศพก. ก่อนเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่

6. ประชุมคณะกรรมการเครือข่าย ศพก. และแปลงใหญ่ ระดับจังหวัด เกษตรกร 52 ราย จำนวน 4 ครั้ง เพื่อให้คณะกรรมการเครือข่าย ศพก. และแปลงใหญ่ ระดับจังหวัด ได้พบปะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเชื่อมโยงการทำงานระหว่างกันในระดับจังหวัด

7. ประชุมคณะกรรมการ ศพก. และแปลงใหญ่ ระดับอำเภอ (อำเภอละ 10 ราย) รวม 260 ราย จำนวน 4 ครั้ง 1 เพื่อให้คณะกรรมการได้ร่วมกันวิเคราะห์และวางแผนการดำเนินงานของ ศพก. และการรับรองศูนย์เครือข่ายของ ศพก. และเพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงเครือข่ายกันระหว่างศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) กับแปลงใหญ่

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดขอนแก่น

4.3 โครงการแก้ไขปัญหาภัยพารา

1. พื้นที่ปลูกยางพาราจังหวัดขอนแก่น ทั้งหมด 57,489.92 ไร่ เปิดกรีด 54,278.40 ไร่ ยังไม่เปิดกรีด 3,211.57 ไร่

สวนยางยังไม่เปิดกรีด		สวนยางเปิดกรีด		รวม	
ราย	ไร่	ราย	ไร่	ราย	ไร่
354	3,211.57	4,797	54,278.40	5,003	57,489.92

-สวนดำเนินการ ตามโครงการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการปลูกแทน ณ 28 ต.ค. 2568 จำนวน 77 ราย เนื้อที่ 659.60 ไร่ แบ่งเป็น ยาง 72 ราย 610.40 ไร่, ไมยต้น 1 ราย 9.70 ไร่, แบบผสมผสาน 4 ราย 39.50 ไร่

2. ปริมาณผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ต่อปี ของเกษตรกรในพื้นที่ปลูกยางพาราจังหวัดขอนแก่น เท่ากับ 190 กก./ไร่/ปี อ้างอิงข้อมูลปริมาณการผลิตยางพารา ปี 2567 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (จังหวัดขอนแก่น ปี 2567) จากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

3. ปริมาณยางที่ซื้อขายผ่านตลาดยาง กยท. และตลาดเครือข่าย (ยางก้อนถ้วย)

ปีงบประมาณ 2565 ปริมาณผลผลิต รวมทั้งสิ้น 15,955.75 ตัน คิดเป็นมูลค่า 457 ล้านบาท (ราคาเฉลี่ย 28.03 บาท)

ปีงบประมาณ 2566 ปริมาณผลผลิต รวมทั้งสิ้น 15,414.66 ตัน คิดเป็นมูลค่า 391 ล้านบาท (ราคาเฉลี่ย 24.06 บาท)

ปีงบประมาณ 2567 (ต.ค.66-ก.ย.67) ปริมาณผลผลิต รวมทั้งสิ้น 9,424.61 ตัน คิดเป็นมูลค่า 317 ล้านบาท (ราคาเฉลี่ย 33.67 บาท)

ปีงบประมาณ 2568 (1 ต.ค. 67 - 30 ก.ย. 68) ปริมาณผลผลิต รวมทั้งสิ้น 8,849.93 ตัน คิดเป็นมูลค่า 295 ล้านบาท (ราคาเฉลี่ย 33.35 บาท)

4. แหล่งจำหน่ายผลผลิต กยท.จ.ขอนแก่นมีจุดรวบรวมยาง จำนวน 16 จุด ที่ขึ้นทะเบียนสถาบันเกษตรกรฯ กับ กยท. (ปัจจุบันดำเนินการ 15 สถาบันเกษตรกรฯ, อยู่ระหว่างการฟื้นฟู 1 สถาบันเกษตรกรฯ) และมีการประมูลผลผลิตผ่านพ่อค้า/ผู้ประกอบการยาง ผลผลิตยางที่ประมูลได้มีการส่งออกนอกจังหวัด เนื่องจากจังหวัดขอนแก่นไม่มีโรงงานของภาคีรัฐและเอกชนในการแปรรูปยางขั้นต้น ขั้นกลาง และขั้นปลาย ประกอบด้วย

อ.กระนวน	จำนวน 4	สถาบันเกษตรกรฯ (ดำเนินการ 3 สถาบันเกษตรกรฯ)		
อ.ซำสูง	จำนวน 1	สถาบันเกษตรกรฯ	อ.น้ำพอง	จำนวน 1 สถาบันเกษตรกรฯ
อ.สีชมพู	จำนวน 1	สถาบันเกษตรกรฯ	อ.หนองเรือ	จำนวน 1 สถาบันเกษตรกรฯ
อ.อุบลรัตน์	จำนวน 1	สถาบันเกษตรกรฯ	อ.เวียงเก่า	จำนวน 2 สถาบันเกษตรกรฯ
อ.บ้านแฮด	จำนวน 1	สถาบันเกษตรกรฯ	อ.เมืองขอนแก่น	จำนวน 2 สถาบันเกษตรกรฯ
อ.เขาสวนกวาง	จำนวน 1	สถาบันเกษตรกรฯ	อ.ภูผาม่าน	จำนวน 1 สถาบันเกษตรกรฯ

5. ผู้ประกอบการยาง ที่ขึ้นทะเบียนฯ กับ กยท.จ.ขอนแก่น จำนวน 11 ราย ประกอบด้วย บุคคลธรรมดา 7 ราย นิติบุคคล 4 ราย ดังนี้

ลำดับที่	ชื่อผู้ประกอบการยาง	ที่ตั้ง	การแปรรูปผลผลิตยางพารา		โทรศัพท์
			ชนิด	ปริมาณ (ตัน) ต่อปี	
1	เฮง เฮง รับเบอร์	97 ม.8 ต.คูนาศด อ.กระนวน จ.ขอนแก่น 40170	ยางก้อนถ้วย	2,400 ตัน	064-0961499
2	เพ็ญใจ รับเบอร์	75 ม.4 ต.บ้านฝาง อ.กระนวน จ.ขอนแก่น 40170	ยางก้อนถ้วย	1,000 ตัน	093-4342695
3	โนอาร์ รับเบอร์	228 ม.2 ต.คูนาศด อ.กระนวน จ.ขอนแก่น 40170	ยางเครพ	2,600 ตัน	087-7245704
4	สมานการค้า	207 ม.1 ต.ทมนางาม อ.โนนสะอาด จ.อุดรธานี 41240	ยางก้อนถ้วย น้ำยางดิบ	1,000 ตัน	083-3343048
5	โตวันยางพารา	197 ม.6 ต.ทุ่งลุยลาย อ.คอนสาร จ.ชัยภูมิ 36180	ยางก้อนถ้วย	1,600 ตัน	063-0546626
6	บริษัท พีชดีการเกษตร 2519 จำกัด	108 ม.1 ต.หนองโก อ.กระนวน จ.ขอนแก่น 40170	ยางก้อนถ้วย ไม้ยางพารา	2,600 ตัน 1,000 ลบ. ฟุต/ปี	085-0019655

7	บุรีพันธ์ ยางพารา	99/9 ม.9 ต.แก่งโสภา อ.วังทอง จ.พิษณุโลก 65220	ยางก้อนถ้วย แผ่นดิบ น้ำยางสด	2,000 ตัน	089-5626587
8	บริษัท คอนสแตนท์ เอเชีย เทรด จำกัด	99/275 ซ.กรุงเทพกรีฑา 15 (ประชาร่วมใจ) แขวง หัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร 10240	ค้ายางเพื่อซื้อมา ขายไป ภายในประเทศ	6,000 ตัน	065-4652625
9	ลั่นทองยางพารา	275 ม.4 ต.หัวนาคำ อ.กระนวน จ.ขอนแก่น 40170	ค้ายางเพื่อซื้อมาขายไป ในพื้นที่ ต.หัวนาคำ อ.กระนวน จ.ขอนแก่น	300 ตัน	088-8944616
10	ก.ก้วยยางพารา	161 ต.หนองโก อ.กระนวน จ.ขอนแก่น 40170	ค้ายางเพื่อซื้อมา ขายไป ภายในประเทศ	1,000 ตัน	061-4520102
11	ห้างหุ้นส่วนจำกัด พีที อโต้ไบค์ (ไทยแลนด์)	63 ต.ศิลา อ.เมืองขอนแก่น จ.ขอนแก่น 40000	ค้ายางเพื่อซื้อมา ขายไป ภายในประเทศ	1,000 ตัน	095-6599818

6. ศูนย์เรียนรู้ยางพาราจังหวัดขอนแก่น 1 แห่ง (ต.คำม่วง อ.เขาสวนกวาง จ.ขอนแก่น)

7. กิจกรรมอื่นๆ และนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

1) โครงการส่งเสริมการทำสวนยางพาราในรูปแบบแปลงใหญ่ (อ.น้ำพอง อ.อุบลรัตน์ อ.เมืองขอนแก่น อ.หนองเรือ อ.กระนวน อ.เวียงเก่า อ.สีชมพู อ.ซำสูง) รวมจำนวน 9 แปลง สมาชิก 434 ราย เนื้อที่ 5,658.40 ไร่ (ปีงบประมาณ 2568 คือ แปลงใหญ่ยางพาราตำบลโนนท่อน ที่ตั้งกลุ่ม หมู่ 8 ต.โนนท่อน อ.เมือง จ.ขอนแก่น) จำนวน 43 ราย 317.88 ไร่)

2) โครงการยกระดับเกษตรแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด จำนวน 3 แปลง (อ.อุบลรัตน์ อ.เมืองขอนแก่น อ.กระนวน)

8. โครงการแก้ไขปัญหายางพารา

1) โครงการชะลอการขายยางของสถาบันเกษตรกร เพื่อรักษาเสถียรภาพราคายาง กลุ่มเป้าหมาย คือ สถาบันเกษตรกรชาวสวนยางที่ขึ้นทะเบียนกับ กยท. : จังหวัดขอนแก่น มี 5 สถาบันเกษตรกรฯ ที่สมัครเข้าร่วมโครงการฯ ดังนี้

- 1.1) สหกรณ์นิคมดงมูลหนึ่ง จำกัด ต.หนองโก อ.กระนวน จ.ขอนแก่น
- 1.2) สหกรณ์นิคมดงมูลสอง จำกัด ต.บ้านฝาง อ.กระนวน จ.ขอนแก่น
- 1.3) กลุ่มเกษตรกรเครือข่ายยางพาราอำเภออุบลรัตน์ ต.บ้านดง อ.อุบลรัตน์ จ.ขอนแก่น
- 1.4) กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกสวนยางพาราตำบลโนนทอง ต.โนนทอง อ.หนองเรือ จ.ขอนแก่น
- 1.5) สหกรณ์กองทุนสวนยางขอนแก่น จำกัด ต.บ้านฝาง อ.กระนวน จ.ขอนแก่น

ผลการดำเนินงานสรุปได้ดังนี้ ปีงบประมาณ 2565 จำนวน 2,944.38 ตัน ปีงบประมาณ 2566 จำนวน 1,532.29 ตัน ปีงบประมาณ 2567 จำนวน 1,134.67 ตัน และปีงบประมาณ 2568 (1 ต.ค. 67 – 30 ก.ย. 68) จำนวน 3,794.83 ตัน

2) โครงการสนับสนุนสินเชื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนแก่สถาบันเกษตรกรเพื่อรวบรวมยางพารา วงเงินสินเชื่อ 10,000 ล้านบาท จังหวัดขอนแก่นเข้าร่วมโครงการฯ 4 สถาบันเกษตรกร ปัจจุบันดำเนินการ 1 สถาบันเกษตรกร คือ สหกรณ์นิคมดงมูลสอง จำกัด โดยรวบรวมผลผลิต/ปริมาณยางคงเหลือ (Stock) ประเภทยางก้อนถ้วย (ก.ย. 2568) ปริมาณ 632.67 ตัน มูลค่า 21,382,912 บาท (3 สถาบันเกษตรกร คือ สหกรณ์นิคมดงมูลหนึ่ง จำกัด,

สหกรณ์กองทุนสวนยางขอนแก่น จำกัด ชำระเงินครบแล้ว และกลุ่มเกษตรกรเครือข่ายยางพาราอำเภอกระนวนไม่มีการรวบรวมผลผลิต)

9. ประเมินการรายได้ของเกษตรกรชาวสวนยางในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น

ผลผลิตยางพารา (พื้นที่กรีดยาง 54,278.40 ไร่) ที่คาดว่าจะสร้างรายได้ต่อปีให้แก่เกษตรกรชาวสวนยางในพื้นที่จังหวัดขอนแก่นคิดเป็นมูลค่าประมาณ 660 ล้านบาท (ปริมาณผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ต่อปีเท่ากับ 190 กก./ไร่/ปี)

ที่มา : การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดขอนแก่น (ข้อมูล ณ วันที่ 30 ตุลาคม 2568)

5. สถานการณ์การผลิตและราคาสินค้าเกษตรที่สำคัญ (เช่น สินค้าเกษตร พาร์มมาตรฐานด้านปศุสัตว์ ผลการสำรวจนมโรงเรียน)

5.1 สินค้าเกษตร

มันสำปะหลังโรงงาน พื้นที่เพาะปลูก 665,375 ไร่ (ข้อมูล ณ วันที่ 13 กพ. 68)

5.2 พาร์มมาตรฐานด้านปศุสัตว์

5.3 ผลการสำรวจนมโรงเรียน

6. สถานการณ์และการช่วยเหลือภัยพิบัติด้านเกษตร

จังหวัดขอนแก่น ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์อุทกภัยภัยเริ่มวันที่ 31 สิงหาคม 2568 ถึง ภัยยังไม่สิ้นสุด ดังนี้ พื้นที่ประสบภัย รวมทั้งสิ้น 15 อำเภอ 80 ตำบล 585 หมู่บ้าน เกษตรกร 65,285 ราย ประกาศเขตพื้นที่ประสบภัย/เขตการให้ความช่วยเหลือฯ อุทกภัย ปี 2568 รวม 14 อำเภอ 79 ตำบล 580 หมู่บ้านพื้นที่เกษตรที่ได้รับผลกระทบ ดังนี้

1. ผลกระทบด้านพืช ผลกระทบด้านพืช อำเภอที่คาดว่าจะเสียหาย จำนวน 15 อำเภอ 80 ตำบล 585 หมู่บ้าน ได้แก่ อำเภอภูพาน ชุมแพ หนองนาคำ สีชมพู น้ำพอง เขาสนกวาง อำเภออุบลรัตน์ เมืองขอนแก่น แวงใหญ่ แวงน้อย มัญจาคีรี บ้านแฮด ชนบท โคกโพธิ์ไชย และบ้านไผ่ เกษตรกรที่คาดว่าจะเสียหาย 15,132 ราย พื้นที่คาดว่าจะเสียหาย 112,687.25 ไร่ ได้แก่ ข้าว จำนวน 82,447.25 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 28,909.25 ไร่ ชนิดพืช ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ จำนวน 1,331.00 ไร่ การให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น มอบถุงยังชีพ 10 ชุด มอบเมล็ดพันธุ์ปอเทือง 100 กก. สนับสนุนน้ำหมักชีวภาพ 10 ถัง

2. ผลกระทบด้านประมง ได้รับผลกระทบ 6 อำเภอ ได้แก่ อำเภอสีชมพู หนองนาคำ น้ำพอง แวงน้อย เมืองใหญ่ เกษตรกร 264 ราย บ่อปลา คาดว่าจะเสียหาย 205.65 ไร่

3. ผลกระทบด้านปศุสัตว์ ได้รับผลกระทบ 3 อำเภอ 6 ตำบล 15 หมู่บ้าน ได้แก่ อำเภออุบลรัตน์ อำเภอเมืองขอนแก่น และแวงใหญ่ เกษตรกร 227 ราย อพยพสัตว์ไปพื้นที่ปลอดภัย โค 1,897 ตัว/กระบือ 272 ตัว/สุกร 48 ตัว/ไก่พื้นเมือง 553 ตัว/ไก่ไข่ 18 ตัว/เป็ดเนื้อ 42 ตัว/ห่าน 9 ตัว แปลงหญ้าเลี้ยงสัตว์ 13 ไร่ การให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นมอบหญ้าแห้ง 39,600 กิโลกรัม พร้อมถุงยังชีพ 30 ชุด

ทั้งนี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้ดำเนินการเร่งสำรวจความเสียหาย เพื่อขอรับงบประมาณช่วยเหลือกรณีภัยพิบัติทางธรรมชาติต่อไป และเตรียมการเฝ้าระวัง ติดตามข้อมูลข่าวสาร พยากรณ์อากาศ และปริมาณน้ำในพื้นที่อย่างใกล้ชิด รวมทั้งออกประกาศแจ้งเตือนเกษตรกรให้ทราบข้อมูลข่าวอย่างทั่วถึงและรวดเร็วเพื่อเตรียมการป้องกัน

ที่มา: สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดขอนแก่น ข้อมูลวันที่ 14 พฤษภาคม 2568

ด้านปศุสัตว์

พื้นที่จังหวัดขอนแก่น ได้รับผลกระทบด้านปศุสัตว์ จำนวน 1 อำเภอ อำเภออุบลรัตน์ 1 ตำบล 5 หมู่บ้าน เกษตรกรจำนวน 111 ราย จำนวนสัตว์ที่ได้รับผลกระทบ 2,229 ตัว แปลงหญ้าอาหารสัตว์ จำนวน 13 ไร่ รายงานการให้ความช่วยเหลือเฉพาะหน้า

อพยพสัตว์ไปอยู่ที่สูง	จำนวน	2,289	ตัว
แจกเสบียงสัตว์ (หญ้า)	จำนวน	2,800	กิโลกรัม
แจกถุงยังชีพสัตว์/เวชภัณฑ์	จำนวน	20	ราย
รักษาพยาบาลสัตว์	จำนวน	-	ตัว
สร้างเสริมสุขภาพ (ถ่ายพยาธิ/แร่ธาตุ อื่นๆ)	จำนวน	-	ตัว

จัดสรรกำลังในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย

เจ้าหน้าที่จากส่วนกลางและหน่วยงานนอกพื้นที่	จำนวน	-	คน
ยานพาหนะในการขนส่งเสบียง/อพยพ รถยนต์/รถบรรทุก	จำนวน	-	คัน
เต็นท์/คอกสัตว์เคลื่อนที่	จำนวน	-	ชุด

เสบียงสัตว์สำรองในพื้นที่ใกล้เคียง ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์มหาสารคาม 4,500 กิโลกรัม

รายงานการสำรวจความเสียหายเบื้องต้น (จำนวนสัตว์ตาย/สูญหาย)

- ยังไม่มีจำนวนสัตว์ตาย/สูญหาย
- แปลงหญ้าอาหารสัตว์ได้รับความเสียหาย จำนวน 8 ไร่

ที่มา: สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดขอนแก่น ข้อมูล ณ 30 กันยายน 2568

6.2 ผลการเฝ้าระวังโรคและแมลงศัตรูสำคัญ

ผลการเฝ้าระวังโรคและแมลงศัตรูสำคัญสร้างการรับรู้ มาตรการเฝ้าระวังและการป้องกันกำจัด โรคใบด่างมันสำปะหลัง และหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด fall armyworm (FAW) โดยบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ สำรวจและติดตามการระบาด ที่มา: สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 3

6.3 สถานการณ์อุทกภัย/ด้านวาตภัย

6.4 การช่วยเหลือตามระเบียบกระทรวงการคลังฯ

6.5 สวัสดิการเพื่อเกษตรกรชาวสวนยาง ปีงบประมาณ 2568 (1 ตุลาคม 2567 – 30 กันยายน 2568)

- กิจกรรมสวัสดิการบรรเทาความเดือดร้อน กรณีสวนยางประสบภัย จำนวน 23 ราย 69,000 บาท
- กิจกรรมเงินช่วยเหลือเกษตรกรกรณีเสียชีวิต จำนวน 46 ราย 1,380,000 บาท
- กิจกรรมเงินกู้ยืมเพื่อบรรเทาความเดือดร้อน (รายละไม่เกิน 50,000 บาท) จำนวน 7 ราย

350,000 บาท

ที่มา : การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดขอนแก่น

การผลิตปุ๋ยชีวภาพ และการขับเคลื่อนการใช้ประโยชน์ในระดับพื้นที่จังหวัดขอนแก่น
ปีงบประมาณ 2568 แผนและผลการดำเนินการ ภายใต้ 5 โครงการ โดยมีเป้าหมายรวม ดังนี้ การผลิต ปุ๋ยชีวภาพ
พีจีฟาร์-1 จำนวน 300 กก. (600 ถุง) ปุ๋ยชีวภาพพีจีฟาร์-3 จำนวน 555 กก. (1,110 ถุง) ปุ๋ยชีวภาพละลาย
ฟอสเฟต จำนวน 1,000 กก. (2,000 ถุง) และແໜແດງ จำนวน 2,000 กก. ฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ 1 ครั้ง เจ้าหน้าที่เข้า
ร่วม 40 รายและอบรมเกษตรกร จำนวน 3 ครั้ง เกษตรกรเข้าร่วม 145 ราย แปลงต้นแบบ 9 ราย พื้นที่ 15 ไร่
ที่อำเภอเขาสมนกวาง และ มัญจาคีรี จ.ขอนแก่น รายละเอียดดังตารางนี้

โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย		ผลการดำเนินงาน	
	จำนวน	หน่วย	จำนวน	หน่วย
แผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า				
1. โครงการขับเคลื่อนผลงานวิจัยสู่การใช้ประโยชน์ กิจกรรม : ส่งเสริมระบบเกษตรแบบแปลงใหญ่				
1.1 การผลิตปุ๋ยชีวภาพ และแจกจ่าย				
ปุ๋ยชีวภาพพีจีฟาร์-3	140/280	กก./ถุง	140/280	กก./ถุง
ปุ๋ยชีวภาพละลายฟอสเฟต	100/200	กก./ถุง	100/200	กก./ถุง
1.2 ฝึกอบรม หลักสูตร “เทคโนโลยีการใช้ปุ๋ยอย่างมีประสิทธิภาพในการผลิตมันสำปะหลัง”				
อ.เขาสมนกวาง อบรมวันที่ 25 ก.พ.68	30	ราย	30	ราย
1.3 แปลงต้นแบบ (การผลิตมันสำปะหลัง)				
อ.เขาสมนกวาง	4/8	ราย/ไร่	4/8	ราย/ไร่
2. โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร กิจกรรม : การตรวจสอบปัจจัยการผลิต (ผลิตปุ๋ยชีวภาพละลายฟอสเฟตและແໜແດງ)				
2.1 การผลิตและแจกจ่ายปุ๋ยชีวภาพละลายฟอสเฟต	1,000/2,000	กก./ถุง	1,000/2,000	กก./ถุง
2.2 การผลิตและแจกจ่ายແໜແດງ	2,000	กก.	2,000	กก.
3. โครงการพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น กิจกรรม : การสร้างอัตลักษณ์สินค้าเกษตรพื้นถิ่น				
ฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ของกรมวิชาการเกษตร หลักสูตร “การตรวจดินอย่างง่ายด้วย DOA-soil test kits เพื่อสนับสนุนการผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วลิสงตามหลักมาตรฐาน GAP” อบรมวันที่ 17-18 ก.พ.68 ที่ ศปผ.ขอนแก่น	40	ราย	40	ราย
แผนงานยุทธศาสตร์การพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก				
1. โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพสินค้าเกษตร (ศพก.) กิจกรรม : พัฒนาศักยภาพเกษตรกรเครือข่าย ศพก				
1.1 การผลิตปุ๋ยชีวภาพ และแจกจ่าย				
ปุ๋ยชีวภาพพีจีฟาร์-1	300/600	กก./ถุง	300/600	กก./ถุง
ปุ๋ยชีวภาพพีจีฟาร์-3	250/500	กก./ถุง	250/500	กก./ถุง
ปุ๋ยชีวภาพละลายฟอสเฟต	200/400	กก./ถุง	200/400	กก./ถุง
1.2 ฝึกอบรม หลักสูตร “การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชตามมาตรฐาน GAP เพื่อสร้างรายได้ที่ยั่งยืน” อบรมวันที่ 20 ก.พ.68				
อ.เขาสมนกวาง	80	ราย	80	ราย
1.3 แปลงต้นแบบ (การผลิตอ้อยคั้นน้ำ)				
อ.เขาสมนกวาง	3/3	ราย/ไร่	3/3	ราย/ไร่

2. โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร (คทช.) กิจกรรม : ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร				
2.1 การผลิตปุ๋ยชีวภาพ และแจกจ่าย				
ปุ๋ยชีวภาพพีจีพีอาร์-3	165/330	กก./ถุง	165/330	กก./ถุง
2.2 ฝึกอบรม หลักสูตร “เทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชที่เหมาะสมกับพื้นที่ ป่าโคกหลวง เขตป่าสงวนแห่งชาติ อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น”				
อ.มัญจาคีรี อบรมวันที่ 20 มี.ค.68	35	ราย	35	ราย
2.3 แปลงต้นแบบ (การผลิตมันสำปะหลัง)				
อ.มัญจาคีรี	2/4	ราย/ไร่	2/4	ราย/ไร่

ที่มา : ศูนย์วิจัยและพัฒนาปัจจัยการผลิตทางการเกษตรขอนแก่น ณ วันที่ 29 กันยายน 2568

7. ปัญหา/ข้อเรียกร้องที่เกิดขึ้นในจังหวัด/แนวทางแก้ไข (ใคร ได้รับผลกระทบ/เดือดร้อนอย่างไร เมื่อใด มีข้อเสนอให้รัฐแก้ไขปัญหาอย่างไร ได้ปฏิบัติการไปแล้วอย่างไร ผลเป็นอย่างไร มีข้อเสนอการแก้ไขปัญหาให้หมดสิ้นไปอย่างไร)

.....

8. ปัญหาอุปสรรค/ความเสี่ยง/ความท้าทาย ต่อการปฏิบัติราชการด้านการเกษตรของจังหวัด และข้อเสนอวิธีการลดความเสี่ยง (ระบบการบริหารงานภายในจังหวัด/การบริหารงบประมาณของหน่วยงานในสังกัด กระทรวงเกษตรและสหกรณ์/บุคลากร/ข้อจำกัดด้านสภาพพื้นที่และสังคมวัฒนธรรม)

.....